

• •
INSITA
2010

Katalóg vydala Slovenská národná galéria v Bratislave / This catalogue was published by the Slovak National Gallery in Bratislava

Generálna riaditeľka SNG / SNG Director General: Alexandra Kusá
Koordinačka projektu / Coordinator of the Project: Alexandra Homofová

Odborný tím projektu / Project Team: Katarína Čierna v spolupráci s medzinárodnou jury INSITA 2010 / in cooperation with the International Jury INSITA 2010

Kurátorka výstavy / Exhibition curator: Katarína Čierna

Produkcia výstavy / Exhibition Production: Katarína Bartošová a výstavné oddelenie SNG / and Exhibition Department SNG

Editorka / Editor: Katarína Čierna

Redakčné spracovanie / Edited by: Jitka Madarásová, Irena Kucharová

Zostavenie anglickej časti / English texts edited by: Beata Havelská

Marketingové, programové, edukačné a edičné zabezpečenie projektu / Marketing, Programming, Educational and Editorial Activities:

Gabriela Schultzová a Komunikačné centrum SNG

Preklady / Translations: Beata Havelská (anglický jazyk / English), Barbara Láštiová (francúzsky jazyk / French), Jana Lazarová (anglický jazyk / English),

David Shearman (anglický jazyk / English), Mária Vargová (francúzsky jazyk / French), Alexandra Vikárová (nemecký jazyk / German)

Fotografie – archív jednotlivých kolekcí, fotoarchív SNG / Photography – Archives of individual Collections and SNG: Anna Mičúchová, Sylvia Sternmüllerová

Použitá písmo / Typeface: Peignot, Times

Copyright © Slovenská národná galéria, Bratislava 2010

Texts © Patrick Allegaert, Angelica Baümer, Valerija Balaz-Artová, Richard Bennaars, Christian Berst, Susi Brunner, Roger Cardinal, Vladimír Crnković, Katarína Čierna, Laurent Danchin, Alain Dettinger, Nico van der Endt, Carine Fol, Bruno Gérard, Frits Gronert, Egon Hassbecker, Wolfgang Hübner, George Jacobs, Monika Jagfeld, Ivana Jovanovicová, Naďa Kančevová, Joanna & Krzysztof Krauze, Nina Krstić, Klaus Mecherlein, Colette Pilletant-Rey, Liesbeth Reith, Simone Rossner, Malgorzata Szaefer, Ursula Schernig, Cynthia Thumm, Bianca Tosatti, Elina Vuorimies, Herbert Wiesner, Zbigniew Wolanin, Terezie Zemánková 2010

Photographs © abcd, Prague; Adam Nidzgorski, Marseille; art& marges museum, Brussel; Atelier hpca – Euward Archiv, Oberschleissheim;

Collection de l' Art Brut, Lausanne; David Peters, Wien; Dorte Marcussen, Aarhus; Figureblu, Solignano; Galerie Hamer, Amsterdam; Galerie „tak“, Poznań; Gallery and Atelier Herenplaats, Rotterdam; Galerie Susi Brunner, Zürich; Galerie Christian Berst, art brut / outsider art, Paris; Galerie Dettinger – Mayer, Lyon; Henry Boxer Gallery, Richmond, London; Georgy Jacobs-Self-Taught Art, Newport; KraichgauerKunstwerkstatt, Sinsheim; Haus am Lützowplatz, Berlin;

Jo Vervoort, Secretaris Stichting Collectie De Stadshof, Nijmegen, Jurgita Gerlikaite, Vilnius, Krzysztof Krauze, Warszawa; Kunsthau Kannen, Museum für Art Brut and Outsider Art, Münster; Kunst des Niltals, Fürth; Kunsthau Kannen, Münster; La Fabuloserie, Dicy; La Tinaia, Firenze; Laurent Danchin, Paris; Lauri Oino, Union for Rural Culture and Education, Kaustinen; Marie-Rose Lortet, Vernon; Michel Nedjar, Paris;

Musée de la Mine du Nord, Lewarde; Museum Dr. Guislain, Gent; Museum Haus Cajeth, Heidelberg; Museum im Lagerhaus, St. Gallen; Museum Charlotte Zander, Bönningheim; Muzeum Okregowe, Nowy Sącz, Museum of Naive and Marginal Art, Jagodina; Museum of finnish contemporary folk art, Kaustinen; Outsider Art Museum, Moscow; Ray Materson, Vermont; Sammlung Herbert Wiesner, Triftern; SNG, Bratislava; Sør-Troms Museum, Harstad; Croatian Museum of Naive Art, Zagreb 2010

Translation © Beata Havelská, Barbara Láštiová, Jana Lazarová, David Shearman, Mária Vargová, Alexandra Vikárová 2010

Graphic design © Bedřich Schreiber, Bratislava 2010

Realizácia / Printed by BoArt®, Bratislava 2010

Text bol imprimovaný 18. júna 2010 / The text was approved on 18 June 2010

ISBN 978-80-8059-150-2

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť bez predchádzajúceho písomného súhlasu Slovenskej národnej galérie rozmnožovaná, zverejňovaná a rozširovaná, a to ani v tlačovej, ani v elektronickej podobe / No part of this publication may be photocopied, released or distributed in print or electronic form without the previous written consent of the Slovak National Gallery.

Na prebale / Cover: Emma Widmer-Gass: Kde som bývala a žila / Where I have dwelled and Lived. 1984. Einwohnergemeinde, Gipf-Oberfrick

Predslov

Každý autor, zastúpený na 9. medzinárodnom Trienále insitného umenia, ktoré programovo a koncepcne nadväzuje na predchádzajúce ročníky, je iný a neopakovateľný. Rozdiely vo formálnych a tematických vyjadreniach vyplývajú z psychiky, spôsobu života a prostredia každého z nich. Autori sa líšia generačne, stupňom vzdelania a povoláním. Niektorým pomáha tvorba prekonať samotu či sklamanie, diela iných sa rodia z tvorivej radosti. A je tu ešte jedna spojnica ich tvorby, a sice tá ľudská.

Medzinárodná výstava predstavuje monografickú výstavu laureátky Grand Prix Insita 2007 Justyny Matysiak z Poľska. Kresby autorky s detailne zobrazenými postavami a architektúrami sú charakteristické čistými kompozíciami s jemnými lineárnymi štruktúrami a redukovanými farebným tónmi. Konfrontačná súťažná prehliadka v kategóriách naivné umenie, art brut a outsiderské umenie predstavuje 56 umelcov so špecifickými výrazovými a morfológickými polohami spontánnej a originálnej tvorby od expresívnych dynamických štruktúr k primárnym výrazovým formám. Minigaléria prezentuje menšie kolekcie diel Ivana Rabuzina, najvýznamnejšieho chorvátskeho naivného umelca s harmonickými, poetickými malbami kvetov a krajíniek, Roberta Burdu, nemeckého predstaviteľa art brut s minimalistickými kresbami interiérov a Kashinatha Chauhana z Indie, autora spontánnych, elementárnych figúr. Minigalériu uzatvára tvorba neznámeho nemeckého autora s interpretáciami fantastických príbehov a rozprávok, maľovaných splývavým rukopisom s jemnou modeláciou objemov. Špecifickou je kolekcia „Textilné umenie“, ktorá prezentuje dvadsiatku umelcov európskeho, ale i svetového formátu (Sophie Berger, Francúzsko; Emma Widmer-Gass, Švajčiarsko; Helga Goetze, Nemecko; Raymond Materson, USA; Rosa Zharkikh, Rusko; Anna Zemánková, Česká republika a i.) dielami, vytvorenými z nití a vlákien. Výstava odкрýva rozličné podoby interpretácie média textilu od klasického obrazu k objektom. Diela umelcov sú motivicky pestré, východiskom jedných je spodobovanie predmetného sveta, iní vychádzajú z tvorivej sily vnútornej vízie a imaginácie.

Katarína Čierna

PREFACE

Every artist represented at the 9th international Triennial of Self-Taught Art, which follows the programme and conception of the previous exhibitions, is different and unique. The differences in the expression of form and subject matter arise from the artists' characters, lifestyles, and domestic environments. The artists represent different generations, education and vocations. Whereas artistic creation helps some of them overcome loneliness or disappointment, the work of other practitioners of self-taught art springs from the joy of creation. The artists lack academic training in the arts and naturally there is still one more connection, that of the human.

The international exhibition presents a solo exhibition of Justyna Matysiak, the laureate of the Grand Prix Insita 2007 from Poland. Her works featuring detailed depictions of figures and architecture are characterised by pure composition with refined linear structures and reduced colour tones. The competitive exhibition in the categories Naïve Art, Art Brut and Outsider Art will present fifty-six artists with distinctive vocabulary and morphological features of inventive spontaneous creation ranging from expressive dynamic structures to primary forms of expression. The Mini Gallery presents small collections of works by Ivan Rabuzin, the most significant Croatian naïve artist who created harmonious, poetical paintings of flowers and landscapes, Robert Burda, the German protagonist of Art Brut, showing his minimalistic drawings of interiors, and Kashinath Chauhan from India, the author of spontaneous elementary figures. The Mini Gallery is complemented with the work of an unknown German artist and his/her interpretations of fantastical stories and fairy tales, painted in flowing handwriting with gentle modelling of volumes. The specific collection of Fabric Art represents twenty artists of European and world renown (Sophie Berger, France; Emma Widmer-Gass, Switzerland; Helga Goetze, Germany; Raymond Materson, USA; Rosa Zharkikh, Russia; Anna Zemánková, Czech Republic and other artists) and their works created from threads and fibres. The exhibition displays various forms of interpretation of the textile medium from the classical picture to object and installation. The works exhibit a wide range of motifs. Some artists depict the objective world, whereas others draw on the creative power of their inner vision and imagination.

Katarína Čierna

Narodila sa v Sinsheime v Nemecku roku 1959 v Sinsheime, Nemecko. Do sinsheimskej „Kraichgau Werkstatt für behinderte Menschen“ (dielne pre mentálne hendikepovaných) prišla roku 1986. Tu pracovala na kovspracujúcom oddelení a tu tiež objavili jej talent. Roku 1999 sa presunula do umeleckého štúdia dielne Kraichgau a odvtedy vytvorila rozsiahle dielo kresieb.

Pre svoje diela na papieri používa Rosemarie Hübnerová iba pastelové olejové farbičky a mäkké ceruzky. Najprv nakreslí obrysy svojho motívu jemnými ceruzkovými líniami, a potom vyfarbí povrch pastelkami. Nakoniec obtiahne kontúry znovu do hĺbky farebného povrchu ostrou ceruzkou. Rokmi vycibрила túto techniku, ako aj spôsob aplikácie farieb. Jej nezameniteľný, figuratívny jazyk je založený na veľmi jednoduchej zásobe tvarov, prostredníctvom ktorých ovláda variovanie priestoru obrazu s veľkou dávkou expresie. Nevinná zvedavosť, naivná radosť zo života a enormná túžba kresliť ju vedú k čoraz komplexnejším témam. Lesy, polia, záhrady a obrazy dedín sú scenériou jej malých obrázkových príbehov z vidieckeho života. Medzi tvorbou sa rada utiahne do svojej izby a pozerá televíziu, alebo si listuje v časopisoch. Za tie roky to viedlo k zmene jej spôsobu vyberania si motívov a toho, ako kreslí. Niekedy vidí v médiách veci, ktoré neexistujú v reálnom živote, ale ktoré ju rovnako fascinujú ako desia. V rôznych cykloch obrazov spracúva takéto témy s veľkou variáciou a skúša nové konceptuálne prístupy. Ako neplavec sa vyhýba vode v skutočnom živote, avšak, napríklad, inšpirovaná filmom o vodnom živote nakreslila sériu obrazov týkajúcich sa vody, v ktorých sa ponárala, plávala a divo skákala do vody zo skokanskej veže. Vytvorila imaginárne vizuálne priestory, ktoré zobrazujú nezvyčajné transformácie pohybujúcej sa vody a okolostojacich architektonických prvkov.

Wolfgang Hübner

Zoznam vystavených diel:

Vysoká veža. 2009. Ceruzka, olejový pastel, 69×49 cm

Ponárajúca sa veža. 2009. Ceruzka, olejový pastel, 69×49 cm

Vankúšová vojna. 2009. Ceruzka, olejový pastel, 69×49 cm

Kraichgauer Kunstwerkstatt, Sinsheim

She was born in Sinsheim, Germany in 1959 in Sinsheim, Germany. She came to the “Kraichgau Werkstatt für behinderte Menschen” (workshop for the mentally handicapped) in Sinsheim in 1986, where she worked in the metalworking department and where her artistic talent was discovered. In 1999 she transferred to the art studio of the Kraichgau workshop and has since created an extensive oeuvre of drawings.

For her works on paper Rosemarie Hübner uses only pastel oil crayons and soft pencils. She first traces her motifs completely with fine pencil lines and then colours in the surfaces with crayons. Finally, she traces once more the contours deeply into the coloured surface with a sharp pencil. Gradually, she has refined this technique and also the way she applies the colours. Her unmistakable, figurative language is based on a very simple vocabulary of shapes, by means of which she understands how to vary the image spaces with a great deal of expression. Innocent curiosity, naive joie de vivre and an enormous desire to draw lead her to more and more complex themes. Forests, fields, gardens and pictures of villages are the scenery for her small picture stories taken from rural life. Meanwhile, she prefers to retire to her room and watch television or browse through magazines. Over time this has caused her to change the way of selecting the motifs of her drawings. Sometimes, she sees things in the media which do not exist in her real life but which fascinate and frighten her in equal measure. In various cycles of pictures, she experiences such themes with great variation and tries out new conceptual approaches. As a non-swimmer, she avoids water in her own life. However, inspired by an underwater film, for example, she drew a series of pictures concerning water, in which she plunged, swam and jumped wildly into the water from a diving tower. She created imaginative visual spaces showing unusual transformations of the moving water and the surrounding architectural elements.

Wolfgang Hübner

List of Exhibited Works

High Tower. 2009. Pencil, Pastel oil crayon, 69×49 cm

Diving Tower. 2009. Pencil, Pastel oil crayon, 69×49 cm

Pillow Fight. 2009. Pencil, Pastel oil crayon, 69×49 cm

Kraichgauer Kunstwerkstatt, Sinsheim

ROSEMARIE HÜBNER: PONÁRÁJÚCA SA VEŽA / DIVING TOWER. 2009
KRAICHQUER KUNSTWERKSTATT, SINSHEIM

insITA
2010

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ GALÉRIA BRATISLAVA
Slovak National Gallery

požýva VÁS A VAŠICH PRIATEĽOV NA SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE 9. ROČNÍKA TRIENÁLE INSITNÉHO UMENIA

REQUESTS THE PLEASURE OF YOUR AND YOUR FRIENDS' COMPANY AT THE GRAND OPENING OF THE 9th TRIENNIAL OF SELF-TAUGHT ART

Sobota 3. júla 2010 o 17.00 hod.
Saturday 3 July 2010 at 5.00 p.m.

SNG, Esterházyho palác (Esterházy Palace)
Námestie Ľ. Štúra 4, Bratislava

Výstava potrvá do 26. septembra 2010
Otvorené denne okrem pondelka
od 10.00 do 17.30 hod., vo štvrtok do 19.00 hod.

The exhibition will last until 26 September 2010
Open daily, except Mondays,
from 10 a.m. to 5.30 p.m., on Thursday to 7 p.m.

insita
2010

www.sng.sk

Hlavný partner výstavy

Partneri SNG

KONSEPTI

Mediálni partneri

